

A móri TMG-től az „Arab Nobel-díjig”

Interjú Krausz Ferencsel

(megjelent a **Gimnáziumunk 60 éves jubileumi kiadványában**)

- **Professzor úr, Ön Móron született. Mi köti Önt ehhez a Fejér megyei kisvároshoz (család, nemzetiség, munka)? Kötődik a magyarországi németiséghez?**

Szülővárosomhoz, családi szálakon túl, életem ott eltöltött első 18 évéből származó ezernyi csodálatos emlék és számtalan barátság köt. Ezeknek és a jó néhány eddigi „állomásnak” (Budapest, Bécs, München) köszönhetően feltehetőleg már sehol sem fogom magam annyira „helybeli”-nek érezni, mint gyermekkori csínytevéseim színhelyén. Sajnos Münchenbe költözésünk óta a baráti szálak ápolására alig jut idő, a családi kapcsolatok fenntartására azonban feleségemmel együtt (aki szintén a Táncsics Mihály Gimnáziumban érettségizett) annál nagyobb hangsúlyt helyezünk.

- **A Táncsics Mihály Gimnáziumban végzett. Hogy emlékszik vissza az itt eltöltött időre?**

Mint életem legszebb éveire. Nagyszerű osztályközösségünk megannyi kalandja, az iskola falain belül és kívül egyaránt, ugyanúgy frissen az emlékezetemben élnek, mint Balogh tanár úr történelem, Cseh tanár úr fizika, Farkas tanárnő kémia, Klock tanárnő matematika, vagy Mátrai igazgató úr német órái, valamint kiváló tanárainkhoz fűződő közvetlen kapcsolatunk, amelynek köszönhetően bármilyen ügyes-bajos dolgunkkal fordulhattunk hozzájuk. Tudásszomjunk ellenére a legnagyobb és legemlékezetesebb élmények persze nem a gimnáziumi órákhoz fűződnek, hanem osztálykirándulásokhoz, hétvégi összejövetelekhez, meg iskolai diszkókhoz fűződnek, de ezek részleteibe inkább nem mennék bele....

- **Visszatekintve a múltba, mit nyújtott Önnek a Táncsics gimnázium?**

Egy mondatban kifejezve: elindított azon az életpályán, amelynél izgalmasabb és szebb számomra mind a mai napig nem létezik és amelynek köszönhetően azon szerencsések közé tartozom, akik munkájukat úgy végezhetik, mintha hobbijuk lenne. Kicsit részletesebben: a Táncsics gimnáziumban derült ki végérvényesen, hogy – köszönhetően nem utolsósorban nagyszerű tanárainknak – a természettudományok és a technika, azokon belül is a fizika és elektrotechnika bűvkörébe kerültem, és – hála Istennek – ebből többé nem volt szabadulás. Az alapvető érdeklődés mellett hatalmas hajtóerőt jelentett – megint csak jó néhány tanárom odaadó munkájának köszönhetően – a megyei, megyék közötti, valamint országos tanulmányi versenyeken való sikeres részvétel. Büszkeséggel tölt el, hogy ezekkel az eredményekkel hozzájárulhattam a Táncsics gimnázium jó hírének öregbítéséhez.

- **Ön világot járt tudósember. Mennyire fontos a mai világban az aktív nyelvtudás?**

Ma igazabb a régi mondás mint valaha: „ahány nyelvet beszélsz, annyi ember vagy”. A tudomány és technika világában, ahol én dolgozom, ez a mondás még tovább fokozható: „angol nyelvtudás nélkül itt fél embert sem érsz”. Ez utóbbi megállapítás alátámasztásául szolgálhat, hogy itt az angol nyelvtudásra való ráutaltsághoz még csak el sem kell hagynunk a munkahelyünket: 150-fős kutatócsoportom több mint felét teszik ki külföldi munkatársak (köztük jó néhányan Magyarországról), akik között az angol nyelv kínálja az egyetlen kommunikációs lehetőséget. A helyzet más területeken is hasonló. A globalizáció és a turizmus folyamatos növekedésének köszönhetően ma már alig van olyan szakma ill. munkakör, amelyben a nyelvtudás nem jelentene jelentős segítséget, vagy – álláskeresés esetén – jelentős előnyt nyelvtudással nem (vagy kevésbé) rendelkező pályázókkal szemben.

- **Nemrégiben egy magas nemzetközi kitüntetésben részesült, a Fejszál király - díjban, amelyet sokan „arab Nobel-díjnak” neveznek. Meséljen egy kicsit a munkájáról.**

Okleveles elektromérnöként és (oklevél nélküli) fizikusként a Budapesti Műszaki Egyetemen szerzett kezdeti élményeknek köszönhetően végül a lézerfizika területén kötöttem ki. Ezen belül is olyan lézerek kutatásával és kifejlesztésével foglalkozom, amelyek fényüket nagyon rövid villanások formájában sugározzák ki. Munkatársaimmal sikerült az elmúlt évtizedben elsőként olyan rövid lézervillanásokat előállítani, amelyekkel lehetővé vált az atommagon kívüli leggyorsabb folyamatok, az elektronok mozgásának „pillanatfelvételek” formájában történő rögzítése és ezekből „lassított felvételen” való rekonstruálása. Ennek a jövőre nézve azért tulajdonít a tudományos világ nagy jelentőséget, mert az elektronok mozgásának megértése és – későbbiekben – kontrollálása többek között a modern elektronika továbbfejlesztéséhez és (jelenleg még sok esetben gyógyíthatatlan) betegségek (rák, Alzheimer-kór) okai molekuláris szinten történő megértésének előfeltétele lehet.

- **A jövőre nézve milyen tervei vannak?**

Eddigi munkánk zömmel az alapkutatás, vagy ahogy újabban nevezik, a „felfedező kutatás” kategóriába tartozik. Remélem, hogy a megkezdett út elvezet olyan eredményekhez, amelyek előbb-utóbb mindennapos életünkre is kihatással lesznek. Ezek közé tartozhatnak gyorsabb elektronikus áramkörök és ebből következően nagyobb teljesítőképességű számítógépek és egyéb elektronikus berendezések, valamint hatékonyabb eljárások rákos megbetegedések korai felismerésére és gyógyítására. Ezen dolgozunk nap mint nap.

- **Mit üzen egykori iskolájának?**

Mindenekelőtt nagyon köszönöm egykori iskolám tanárainak, hogy ezen a csodálatos pályán elindítottak, és kívánok mindannyiuknak jó egészséget, csakúgy mint a jelenlegi tantestületnek ahhoz a nehéz, de nagyon szép munkához, amit minden nap végeznek. Szívvel gratulálok a Táncsics gimnázium tanárainak és diákjainak iskolánk fennállásának 60-ik évfordulójához a alkalmából. Kívánom iskolánk minden diákjának, hogy az itt megszerzett tudással felvértezve sikerüljön megvalósítani álmaikat, ahogy az a Táncsics gimnázium által „tarisznyámba” tett „útravalóval” nekem is sikerült.

- **Professzor úr, köszönjük a beszélgetést.**

Én köszönöm a megtisztelő lehetőséget.

Riportot készítette: Richard Guth